

Landelijk onderzoek tijdigheid verzending WOZ-beschikkingen en bezwaarafhandeling

info@waarderingskamer.nl

070-3110555

1 juni 2022

Inhoudsopgave

Inleiding en onderzoeksopzet	2
1. Tijdigheid beschikkingen	4
2. Tijdigheid bezwarenafhandeling op basis van de WOZ-tijdlijn ...	7
3. Doorlooptijd van individuele bezwaren.....	10
Conclusies en aanbevelingen.....	13
Bijlage 1 – Tellingen en normen	14

Onderzoeksopzet

Dit landelijke onderzoek beoordeelt de tijdigheid van het verzenden van de WOZ-beschikkingen en de voortgang en doorlooptijden van de bezwaarafhandeling in belastingjaar 2020 en 2021 op basis van gegevens uit de Landelijke Voorziening WOZ. Het is de derde keer dat dit onderzoek in deze vorm door de Waarderingskamer is uitgevoerd.

Verzenden WOZ-beschikkingen

In 2020 en 2021 geldt dat de bulk (95%) van de woning beschikkingen door de gemeenten tijdig is verzonden vóór 1 maart. Dit geldt in mindere mate voor de niet-woningen. Bovendien is voor deze categorie een duidelijke verslechtering in de voortgang zichtbaar in 2021 ten opzichte van 2020. Dit hangt mede samen met het feit dat diverse gemeenten in verband met de Covid-19 maatregelen bewust waarden van niet-woningen later bekend hebben gemaakt.

Bezwaarafhandeling

Een meerderheid van de gemeenten voldoet niet aan de maandelijkse normen uit de WOZ-tijdlijn voor het tijdig afhandelen van bezwaren. Gezien het absolute karakter van deze normen, is in dit onderzoek aanvullend gekeken naar de doorlooptijden (aantal dagen) van bezwaren.

Van de woningbezwaren die vóór 15 november zijn ingediend, is in 2020 en 2021 circa 80% binnen het kalenderjaar afgehandeld en van de niet-woningbezwaren circa 70%. Wanneer we kijken naar de afhandeltermijn, constateren we dat de bezwaren in bijna 50% van de gevallen, binnen zes maanden na indienen afgehandeld zijn.

De resultaten van dit onderzoeken geven aan dat het nodig blijft om aanvullende maatregelen te nemen om te zorgen dat beter voldaan wordt aan de kwaliteitseisen voor tijdige afhandeling van de bezwaren, zodat afnemers, maar vooral belanghebbenden zo snel mogelijk duidelijkheid hebben.

Inleiding en onderzoeksopzet

Het belang van tijdigheid

Belanghebbenden, afnemers maar ook gemeenten zelf, hebben groot belang bij een tijdig verloop van WOZ-processen. Dit onderzoek beoordeelt de tijdigheid van het verzenden van WOZ-beschikkingen en de voortgang en doorlooptijden van de bezwaarafhandeling van alle gemeenten naar waardepeldata 1 januari 2019 en 1 januari 2020 op basis van gegevens uit de Landelijke Voorziening WOZ (hierna: LV WOZ). De volgende onderzoeksvragen staan centraal:

1. *Tijdigheid beschikkingen*
 - Bij hoeveel gemeenten is sprake van achterstanden bij het verzenden van de beschikkingen volgens de normen van de Waarderingskamer?
 - Wat is de landelijke voortgang van het verzenden van beschikkingen?
2. *Tijdigheid bezwarenafhandeling*
 - Bij hoeveel gemeenten is sprake van achterstand bij het afhandelen van objecten onder bezwaar volgens de normen van de Waarderingskamer?
 - Wat is de landelijke voortgang van de bezwarenafhandeling?
3. *Doorlooptijd individuele bezwaren*
 - Kijkend naar de doorlooptijd per individueel bezwaar, hoeveel bezwaren worden tijdig binnen de geldende normen afgehandeld?

De gegevens in de LV WOZ die bij dit onderzoek zijn gebruikt, behoren een conforme kopie te zijn van de gegevens in de gemeentelijke administratie. Bekend is dat gemeenten en uitvoeringsorganisaties (hierna: gemeenten) door verscheidene oorzaken nog regelmatig moeite hebben om deze 100% conformiteit van de gegevens te waarborgen waardoor (afgehandelde) bezwaren niet of pas later geregistreerd worden in de LV WOZ.

Onderzoeksopzet

Bij het analyseren van de gegevens uit de LV WOZ, hebben we een aantal keuzes gemaakt. Deze keuzes worden hieronder beschreven.

Het aantal gemeenten

In 2020 telde Nederland 355 gemeenten en in 2021 waren dit er 352. In de tabellen is uitgegaan van het aantal van 344 gemeenten. Dit is het aantal gemeenten in Nederland per 15 april 2022. Omdat wij in het toezicht deze herindelingsgemeenten niet meer kunnen betrekken zijn deze al bij de “nieuwe” gemeente meegeteld en komt het totaal aantal gemeenten uit op 344.

Verzenden beschikkingen

Voor het bepalen van het percentage WOZ-objecten waarvoor nog een waarde vastgesteld moest worden is gekeken naar de actieve WOZ-objecten (status WOZ-object is 0) in de LV WOZ per 1 januari van het onderzochte jaar (dus ingangsdatum WOZ-object gelegen vóór deze datum) waarvoor voor dat jaar nog geen waarde was geregistreerd in de LV WOZ. Bij de woningen is dan gekeken naar alle WOZ-objecten met een gebruikscode 10, 11 en 12 en voor de niet-woningen naar de WOZ-objecten met gebruikscode 20, 21, 30 en 40. WOZ-objecten met gebruikscode 31 zijn buiten aanmerking gelaten, omdat hiervoor geen WOZ-waarde vastgesteld hoeft te worden.

Objecten onder bezwaar en bezwaarregels

Bij de voortgang van de bezwaarafhandeling op basis van maandelijks normen uit de WOZ-tijdlijn

wordt gekeken naar het aantal objecten onder bezwaar. Dit geeft de meest zuivere vergelijking van gemeenten onderling omdat één bezwaarschrift op meerdere objecten betrekking kan hebben. Bij de doorlooptijd van de bezwaarafhandeling zijn echter de bezwaarregels geteld. Zie bijlage 1 voor verdere uitleg over de gebruikte normen en tellingen.

[Relatie tot de resultaten uit de periodieke vragenlijst zelfevaluaties](#)

Dit onderzoek is in hoofdzaak een databaseanalyse en de conclusies over de voortgang zijn steeds volledig gebaseerd op gegevens uit de LV WOZ waarbij slechts een beperkte vergelijking wordt gemaakt met bijvoorbeeld de eigen opgaven van gemeenten aan de Waarderingskamer in de zelfevaluaties. Bij de terugkoppeling die gemeenten van de Waarderingskamer ontvangen op deze zelfevaluaties en tijdens inspecties (op afstand) worden wel bij de individuele gemeente vergelijkingen gemaakt tussen de gegevens in de LV WOZ en de eigen opgaven van kengetallen door die gemeente. Deze vergelijking vormt een indicatie of de achterstanden bij de organisatie zelf in beeld zijn of dat er een probleem is met het synchroon houden van de LV WOZ. Waar nodig worden daar verbeterafspraken gemaakt die zijn gericht op het wegwerken van de achterstanden dan wel op de synchroniciteit met de LV WOZ. De ervaringen uit deze vergelijkingen laten zien dat de kengetallen uit de LV WOZ een steeds getrouwere weergave geven van de stand van zaken bij gemeenten. In dit onderzoek wordt slechts een beperkte vergelijking gemaakt met deze opgaven door gemeenten.

1. Tijdigheid beschikkingen

De WOZ-beschikking wordt doorgaans verzonden in de eerste acht weken van het kalenderjaar. Ondanks dat deze termijn is vastgelegd in de Wet WOZ, maakt een eventuele latere verzending de WOZ-beschikking niet nietig. In de WOZ-tijdlijn (bijlage 1) zijn normen opgenomen om de continuïteit van de uitvoeringswerkzaamheden te ondersteunen en een tijdige verzending van de beschikkingen te bevorderen. Die normen voor tijdigheid zijn gebruikt in onderstaande tabellen.

Woningen 2021 waardepeildatum 1 januari 2020	Gemeenten dat de norm haalt (van de 344)		Landelijk beschikt	
	aantal	%	Aantal	%
norm 1 (95% op 1 maart 2021)	298	87%	7.943.702	95,7%
norm 2 (97% op 1 april 2021)	283	82%	8.067.688	97,2%
norm 3 (99% op 1 mei 2021)	207	60%	8.143.985	98,2%
norm 4 (99,9% op 1 juni 2021)	101	29%	8.169.250	98,5%

Woningen 2020 waardepeildatum 1 januari 2019	Gemeenten dat de norm haalt (van de 344)		Landelijk beschikt	
	aantal	%	Aantal	%
norm 1 (95% op 1 maart 2020)	307	89%	7.946.435	96,5%
norm 2 (97% op 1 april 2020)	298	87%	8.053.306	97,8%
norm 3 (99% op 1 mei 2020)	217	63%	8.098.081	98,3%
norm 4 (99,9% op 1 juni 2020)	131	38%	8.126.791	98,6%

Niet-woningen 2021 waardepeildatum 1 januari 2020	Gemeenten dat de norm haalt (van de 344)		Landelijk beschikt	
	aantal	%	Aantal	%
norm 1 (95% op 1 maart 2021)	100	29%	647.561	80,4%
norm 2 (97% op 1 april 2021)	84	24%	667.240	82,8%
norm 3 (99% op 1 mei 2021)	46	13%	687.678	85,4%
norm 4 (99,9% op 1 juni 2021)	5	1%	709.732	88,1%

Niet-woningen 2020 waardepeildatum 1 januari 2019	Gemeenten dat de norm haalt (van de 344)		Landelijk beschikt	
	aantal	%	Aantal	%
norm 1 (95% op 1 maart 2020)	141	41%	738.634	88,1%
norm 2 (97% op 1 april 2020)	102	30%	750.908	89,6%
norm 3 (99% op 1 mei 2020)	49	14%	765.318	91,3%
norm 4 (99,9% op 1 juni 2020)	9	3%	772.380	92,2%

Conclusies tijdigheid verzenden van de beschikkingen

De norm van 95% beschikt op 1 maart, wordt in beide jaren door het overgrote deel van de gemeenten gehaald als het gaat om woningen. Ook als de norm landelijk wordt toegepast dan blijkt dat bij woningen op 1 april in beiden jaren meer dan 95% van de beschikkingen verzonden was. Bij niet-woningen liggen de percentages aanzienlijk lager en haalt het merendeel van de gemeenten de normen niet. In 2021 is zelfs een verslechtering te zien in de cijfers van de niet woningen ten opzichte van 2020.

Stand op basis van de laatst beschikbare gegevens

Om een beeld te krijgen van hoelang achterstanden blijven bestaan, is de huidige stand van zaken op basis van de laatst beschikbare gegevens in het onderzoek meegenomen. Op 1 januari 2022 moesten in Nederland nog bijna 100.000 beschikkingen worden verzonden naar waardepeildatum 1 januari 2020.

Landelijk nog te beschikken Waardepeildatum 1 januari 2020	Woningen	Niet-woningen
Per 15 april 2022	41.351 (0,50%)	36.224 (4,50%)
Per 1 januari 2022	52.272 (0,63%)	46.980 (5,81%)

Landelijk nog te beschikken Waardepeildatum 1 januari 2019	Woningen	Niet-woningen
Per 15 april 2022	24.307 (0,30%)	18.170 (2,17%)
Per 1 januari 2022	29.686 (0,36%)	19.472 (2,32%)

Uit een vergelijking met het vorig jaar uitgevoerde themaonderzoek tijdigheid blijkt dat de voortgang er geen sprake is van een verbetering. Wanneer we het aantal geblokkeerde objecten naar waardepeildatum 1 januari 2018 in het onderzoek van vorig jaar vergelijken met het aantal geblokkeerde objecten naar waardepeildatum 1 januari 2019 in dit onderzoek, dan is het aantal geblokkeerde objecten dit jaar zelfs circa 20 % groter.

Landelijk nog te beschikken op 1 mei 2021 <i>(uit themaonderzoek tijdigheid 2021)</i>	Woningen	Niet-woningen
Voor waardepeildatum 1 januari 2019	42.855 (0,52%)	28.317 (3,37%)
Voor waardepeildatum 1 januari 2018	19.205 (0,24%)	16.255 (1,89%)

Eigen opgave van gemeenten op 15 april 2022

De voortgang zoals die naar voren komt uit de LV WOZ wijkt nog wel af van de kengetallen die we afleiden uit de eigen opgaven van gemeenten. De onderstaande tabellen geven een indicatie van deze verschillen.

Voor hoeveel WOZ-objecten moet per 15 april 2022 nog een beschikking met waardepeildatum 1 januari 2019 worden verstuurd? (Betreft WOZ-objecten waarvoor nog geen enkele beschikking is verzonden)	
woningen	niet-woningen
4.784 (eigen opgave)	4.468 (eigen opgave)
24.307 (LV WOZ)	18.170 (LV WOZ)

Voor hoeveel WOZ-objecten moet per 15 april 2022 nog een beschikking met waardepeildatum 1 januari 2020 worden verzonden? (Betreft WOZ-objecten waarvoor nog geen enkele beschikking is verzonden)	
woningen	niet-woningen
17.734 (eigen opgave)	19.096 (eigen opgave)
41.351 (LV WOZ)	36.224 (LV WOZ)

WAARDERINGSKAMER

De meeste gemeenten hebben (bijna) al hun objecten beschikt. Een groot deel van de objecten uit bovenstaande tabel waarvoor nog geen waarde in de LV WOZ staat, zijn, net zoals tijdens het vorig jaar uitgevoerde themaonderzoek tijdigheid, geconcentreerd in een beperkt aantal grote gemeenten (gebaseerd op absolute aantallen). In de onderstaande tabel is aangegeven welk deel van de nog ontbrekende waarden liggen in de top 10 gemeenten van het betreffende kengetal. De gemeenten Amsterdam, Rotterdam en Utrecht staan, net zoals vorig jaar, voor elk van deze kengetallen in de top 10. Wel valt op dat het aantal nog te beschikken niet-woningen is verdeeld over meer gemeenten dan bij de het aantal nog te beschikken woningen.

Landelijk nog te beschikken (op 15 april 2022)	Woningen	Niet-woningen
Voor waardepeildatum 1 januari 2020	41.351	36.224
waarvan in top 10 gemeenten	23.322 (56%)	14.113 (39%)
Voor waardepeildatum 1 januari 2019	24.307	18.170
waarvan in top 10 gemeenten	15.066 (62%)	6.857 (38%)

2. Tijdigheid bezwarenafhandeling op basis van de WOZ-tijdlijn

Dit onderzoek beoordeelt de tijdigheid van de bezwaarafhandeling vanuit twee verschillende perspectieven, namelijk op basis van de WOZ-tijdlijn en op basis van de doorlooptijd van individuele bezwaren. Dit hoofdstuk gaat aan de hand van de WOZ-tijdlijn op gemeentelijk en landelijk niveau in op de voortgang van de bezwarenafhandeling.

Onderstaande tabellen geven het aantal gemeenten weer dat in 2021 en 2020 voldoet aan de normen uit de WOZ-tijdlijn, waarbij onderscheid is gemaakt tussen woningen en niet-woningen. Aanvullend is gekeken naar het landelijke aantal afgehandelde bezwaren, afgezet tegen het totaal aantal ingediende bezwaren op dat moment. Dit is te zien in de twee rechter kolommen in iedere tabel.

Woningen 2021 waardepeildatum 1 januari 2020	Gemeenten dat de norm haalt (van de 344)		Landelijk afgehandeld	
	aantal	%	aantal	%
norm 1 (10% op 1 juni 2021)	214	62%	41.964	17,7%
norm 2 (30% op 1 juli 2021)	151	44%	66.974	27,7%
norm 3 (40% op 1 aug 2021)	146	42%	89.290	36,4%
norm 4 (50% op 1 sept 2021)	127	37%	106.075	43,1%
norm 5 (70% op 1 okt 2021)	86	25%	126.880	51,3%
norm 6 (90% op 1 nov 2021)	55	16%	154.693	62,2%
norm 7 (95% op 1 dec 2021)	59	17%	181.656	72,8%
norm 8 (100% op 1 jan 2022)	8	2%	207.424	82,7%

Woningen 2020 waardepeildatum 1 januari 2019	Gemeenten dat de norm haalt (van de 344)		Landelijk afgehandeld	
	aantal	%	aantal	%
norm 1 (10% op 1 juni 2020)	230	67%	68.215	27,3%
norm 2 (30% op 1 juli 2020)	175	51%	87.150	34,3%
norm 3 (40% op 1 augustus 2020)	177	51%	109.006	42,5%
norm 4 (50% op 1 september 2020)	177	51%	128.278	49,8%
norm 5 (70% op 1 oktober 2020)	131	38%	152.074	58,6%
norm 6 (90% op 1 november 2020)	84	24%	175.791	67,5%
norm 7 (95% op 1 december 2020)	89	26%	200.460	76,3%
norm 8 (100% op 1 januari 2021)	13	4%	218.081	82,8%

Niet-woningen 2021 waardepeildatum 1 januari 2020	Gemeenten dat de norm haalt (van de 344)		Landelijk afgehandeld	
	aantal	%	aantal	%
norm 1 (10% op 1 juni 2021)	176	51%	4.238	11,2%
norm 2 (30% op 1 juli 2021)	81	24%	7.347	18,3%
norm 3 (40% op 1 aug 2021)	67	19%	9.782	23,3%
norm 4 (50% op 1 sept 2021)	54	16%	11.583	27,2%
norm 5 (70% op 1 okt 2021)	22	6%	14.178	32,9%
norm 6 (90% op 1 nov 2021)	19	6%	18.243	42,1%
norm 7 (95% op 1 dec 2021)	23	7%	22.513	51,9%
norm 8 (100% op 1 jan 2022)	16	5%	28.288	64,4%

Niet-woningen 2020 waardepeildatum 1 januari 2019	Gemeenten dat de norm haalt (van de 344)		Landelijk afgehandeld	
	aantal	%	aantal	%
norm 1 (10% op 1 juni 2020)	227	66%	5.786	15,7%
norm 2 (30% op 1 juli 2020)	129	38%	8.701	22,9%
norm 3 (40% op 1 aug 2020)	106	31%	11.098	28,1%
norm 4 (50% op 1 sept 2020)	91	26%	13.507	33,2%
norm 5 (70% op 1 okt 2020)	42	12%	16.605	40,0%
norm 6 (90% op 1 nov 2020)	18	5%	19.952	47,3%
norm 7 (95% op 1 dec 2020)	17	5%	24.026	55,8%
norm 8 (100% op 1 jan 2021)	23	7%	28.980	66,7%

Nadere toelichting op interpretatie van de gepresenteerde gegevens

- Wie de landelijke percentages en aantallen omrekenen tot totaal aantal WOZ-objecten onder bezwaar zal zien dat het aantal WOZ-objecten onder bezwaar gedurende het jaar nog stijgt. De oorzaak van deze toename in de loop van het jaar kan worden verklaard door bezwaren naar aanleiding van aanvullende kohieren, naar aanleiding van medebelanghebbende-beschikkingen en beschikkingen voor nieuwe belanghebbenden en laat ingeboekte bezwaren.
- Een klein deel van de objecten onder bezwaar die op 1 januari nog openstaat kan verklaard worden door de bezwaren die in de laatste zes weken van het jaar zijn ingediend en waar de afhandelingstermijn van zes weken een uitspraak op bezwaar na 1 januari toelaat.

Analyse op basis van bovenstaande tabellen

Op basis van deze gegevens moet worden geconcludeerd dat het merendeel van gemeenten niet voldoet aan de normen voor het afhandelen van bezwaren uit de WOZ-tijdlijn. Dit geldt voor zowel de afhandeling van woningbezwaren als niet-woningbezwaren.

De landelijke percentages geven een iets positiever beeld. Waar bijvoorbeeld bij woningbezwaren op 1 januari 2022 maar 2% van de gemeenten volledig voldoet aan de norm van '100% afgehandeld', is te zien dat op landelijk niveau dat moment voor 82,7% van het totaal aantal bezwaren naar waardepeildatum 1 januari 2020 al wel een uitspraak was verzonden.

Het niet voldoen aan de gestelde norm wordt niet altijd (volledig) veroorzaakt door achterstanden, maar kan ook voortkomen uit een bewuste keuze, in afstemming met de betrokken belanghebbende, om een uitspraak op bezwaar uit te stellen, omdat men wacht op bijvoorbeeld de uitspraak in het kader van een beroep voor een voorgaand jaar of voor een vergelijkbare onroerende zaak.

Eigen opgave van gemeenten op 15 april 2022

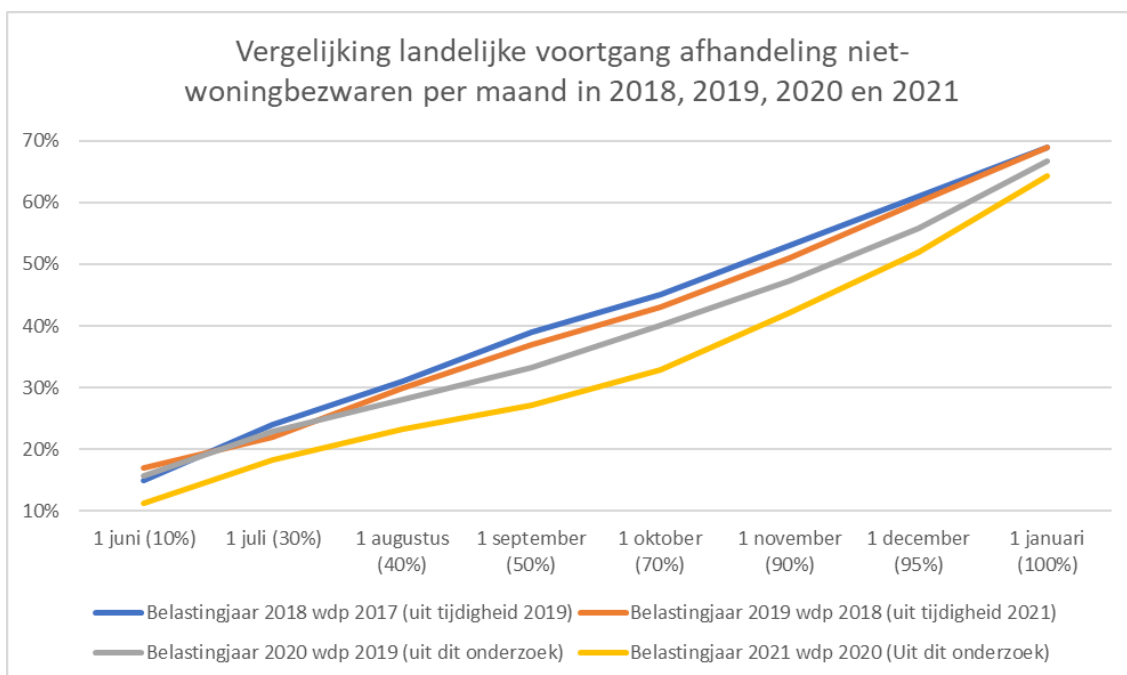
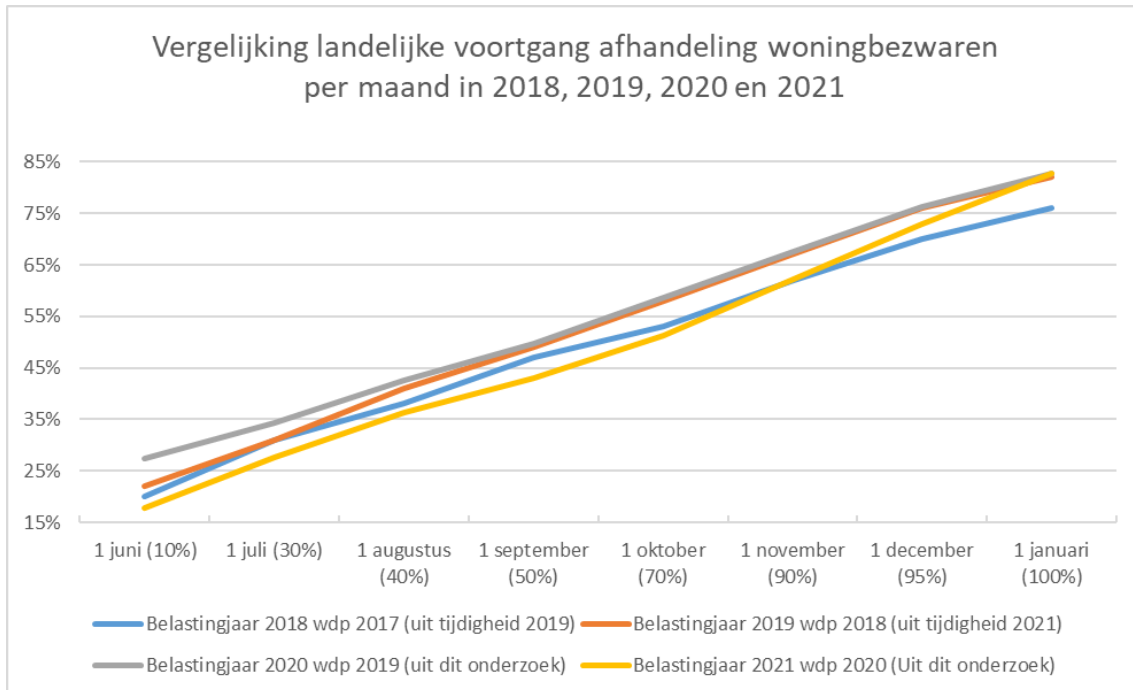
Ook bij de afhandeling van de bezwaren wijkt de voortgang, zoals die naar voren komt uit de LV WOZ, nog wel af van de kengetallen die we afleiden uit de eigen opgaven van gemeenten. De onderstaande tabellen geven een indicatie van deze verschillen.

Voor hoeveel WOZ-objecten moet op 15 april 2022 nog een bezwaar tegen de beschikking met waardepeildatum 1 januari 2020 worden afgehandeld?	
woningen	niet-woningen
4.050 (eigen opgave)	4.440 (eigen opgave)
15.993 (LV WOZ)	8.759 (LV WOZ)

Voor hoeveel WOZ-objecten moet op 15 april 2022 nog een bezwaar tegen de beschikking met waardepeildatum 1 januari 2019 worden afgehandeld?	
woningen	niet-woningen
963 (eigen opgave)	1.307 (eigen opgave)
11.209 (LV WOZ)	5.540 (LV WOZ)

Vergelijking landelijke voortgang afhandeling bezwaren per maand

In onderstaande grafiek is op basis van de gegevens uit de vorige twee themaonderzoeken naar de tijdigheid en dit onderzoek het verloop van de afhandeling van de woning- en niet-woningbezwaren in de afgelopen vier jaren weergegeven. Voor de woningen is er geen duidelijke negatieve trend in de voortgang van de afhandeling waarneembaar. Wel lijkt de voortgang in belastingjaar 2021 aan het begin van het jaar iets achter te blijven ten opzichte van eerdere jaren. Bij de niet-woningen is in belastingjaar 2021 een duidelijke vertraging in de bezwarenafhandeling ten opzichte van eerdere jaren waarneembaar.

3. Doorlooptijd van individuele bezwaren

Aanvullend is de doorlooptijd van bezwaren beoordeeld. Het is mogelijk dat een gemeente de maandelijkse normen niet haalt maar de gemiddelde doorlooptijd van de individuele bezwarenafhandeling wel binnen de normen valt. Deze aanpak geeft een completer beeld van de tijdigheid van de bezwarenafhandeling.

Een WOZ-bezwaar dat vóór 15 november is ingediend, moet binnen het kalenderjaar zijn afgehandeld. Aanvullend op deze termijn uit Wet WOZ, is de redelijke termijn van zes maanden (in dit onderzoek vertaald naar 180 dagen) die volgt uit de jurisprudentie betrokken. Voor de bezwaren die na 15 november zijn ingediend, geldt een kortere afhandeltermijn van zes weken na het einde van de bezwaartermijn. Eventueel kan deze termijn nog verlengd worden met zes weken.

Deze tabel geeft het totaal aantal bezwaarregels per waardepeildatum weer. In bijlage 1 van dit onderzoek is opgenomen waarom er in dit hoofdstuk wordt uitgegaan van de bezwaarregels in plaats van het aantal objecten onder bezwaar.

Totaal aantal ingediende bezwaren per 15 april 2022		
Waardepeildatum 1 januari 2020	Woningen	Niet-woningen
Voor 15 november	254.476	50.806
Na 15 november	5.376	3.535
Waardepeildatum 1 januari 2019	Woningen	Niet-woningen
Voor 15 november	265.553	48.334
Na 15 november	9.851	6.909

Onderstaande tabel geeft het aantal bezwaarregels weer dat op dit moment nog afgehandeld moet worden van het totaal aantal uit de voorgaande tabel.

Nog af te handelen bezwaren op 15 april 2022		
Waardepeildatum 1 januari 2020	Woningen	Niet-woningen
Voor 15 november	13.506 (5,3%)	6.494 (12,8%)
Na 15 november	2.271 (42,2%)	2.267 (64,1%)
Waardepeildatum 1 januari 2019	Woningen	Niet-woningen
Voor 15 november	8.185 (3,1%)	3.321 (6,9%)
Na 15 november	3.134 (31,8%)	2.122 (30,7%)

De onderstaande tabel geeft voor woningen en niet-woningen de gemiddelde doorlooptijd weer. De op dit moment nog openstaande bezwaren tellen hierin mee. Dit betekent dat de gemiddelde doorlooptijd nog op kan lopen als op een later moment opnieuw wordt gemeten.

Gemiddelde doorlooptijd bezwaarregels		
Waardepeildatum 1 januari 2020	Woningen	Niet-woningen
Voor 15 november	178 dagen	189 dagen
Na 15 november	48 dagen	62 dagen
Waardepeildatum 1 januari 2019	Woningen	Niet-woningen
Voor 15 november	179 dagen	210 dagen
Na 15 november	187 dagen	171 dagen

De onderstaande tabel laat zien dat van de bezwaren die vóór 15 november zijn ingediend, voor beide waardepeildata geldt dat circa 80% van de woningbezwaren binnen het kalenderjaar afgehandeld zijn en voor niet-woningen is dit circa 70%.

Voor 15 november ingediend en binnen het kalenderjaar afgehandeld	Woningen	Niet-woningen
Waardepeildatum 1 januari 2020	212.126 (83,4%)	36.182 (71,2%)
Waardepeildatum 1 januari 2019	221.276 (83,3%)	35.174 (72,8%)
<i>Waardepeildatum 1 januari 2018 (uit themaonderzoek tijdigheid 2021)</i>	<i>154.441 (77,59%)</i>	<i>31.481 (66,45%)</i>

De onderstaande tabel laat zien dat van de bezwaren die vóór 15 november zijn ingediend, voor beide waardepeildata geldt dat circa 50% van de woningbezwaren binnen de redelijke termijn van zes maanden (180 dagen) is afgehandeld en voor niet-woningen is dit 50%.

Voor 15 november ingediend en binnen 180 dagen afgehandeld	Woningen	Niet-woningen
Waardepeildatum 1 januari 2020	124.555 (48,9%)	23.282 (45,8%)
Waardepeildatum 1 januari 2019	147.971 (55,7%)	24.319 (50,3%)
<i>Waardepeildatum 1 januari 2018 (uit themaonderzoek tijdigheid 2021)</i>	<i>105.459 (52,98%)</i>	<i>23.179 (48,93%)</i>

WAARDERINGSKAMER

De onderstaande tabel laat zien dat van de bezwaren die na 15 november zijn ingediend, 5,5 % van de woningbezwaren tijdig afgehandeld is en voor niet-woningen is dit 8,3 %.

Na 15 november ingediend en binnen zes weken afgehandeld	Woningen	Niet-woningen
Waardepeildatum 1 januari 2020	783 (64,4%)	601(47,6%)
Waardepeildatum 1 januari 2019	1.408 (74,3%)	902 (60,8%)

Conclusies bezwaarafhandeling

Bij woningbezwaren ontvangen ongeveer 80 procent van de belanghebbenden hun uitspraak binnen het kalenderjaar en 50 procent ontvangt deze binnen zes maanden. Bij de niet-woningen liggen deze percentages rond de respectievelijk 70 en 50 procent. Uit de kengetallen over de doorlooptijd blijkt dat de eisen die de Wet WOZ (de jurisprudentie) stelt op het terrein van de tijdige afhandeling van de bezwaren in veel gevallen niet gehaald worden.

Dit leidt tot de conclusie dat de tijdigheid van de bezwaarafhandeling nog achterblijft ten opzichte van de normen. Hierbij komt dan ook komt de herwaardering in de knel wanneer bijna de helft van de bezwaren niet binnen zes maanden (dus aan het eind van de zomer) is afgehandeld.

Conclusies en aanbevelingen

Op basis van de gegevens uit de LV WOZ concluderen we evenals vorig jaar dat maar een klein aantal gemeenten aan de normen voor tijdigheid uit de WOZ-tijdlijn voldoet. Dit geldt zowel voor het verzenden van de beschikkingen als voor de bezwaarafhandeling. Het massaal niet voldoen aan deze normen, vormt mogelijk een afbreukrisico voor de acceptatie van de WOZ-waarde.

De bezwaarafhandeling laat zien dat gemeenten weliswaar de meerderheid van de bezwaren die zijn ingediend vóór 15 november tijdig afhandelen. Maar ook hier geldt dat nog steeds circa 20% van de bezwaren niet binnen de wettelijke termijn wordt afgehandeld. Met het oog op deze bevindingen worden de volgende aanbevelingen gedaan.

Aanbeveling 1: organisaties nadrukkelijk wijzen op achterstanden

Gezien de belangen van belanghebbenden en afnemers, bevelen wij aan om de vijftig gemeenten en uitvoeringsorganisaties met de grootste geconstateerde achterstanden op één of meer van de vier categorieën (beschikkingen, woningen en niet-woningen; bezwaren, woningen en niet-woningen) op hun achterstand te wijzen. Dit kan tijdens een bestuurlijk overleg, inspecties (op afstand) maar ook per afzonderlijk telefoongesprek of e-mailbericht.

Het nadrukkelijk onder de aandacht brengen bij gemeenten van de kengetallen over de tijdigheid van de beschikkingen en de voortgang van de bezwaarafhandeling, vormt voor gemeenten een extra stimulans om de voortgang en een correcte registratie goed te borgen. Gemeenten met de grootste achterstanden op dit moment, dus met meer dan 5% bij de woningen en meer dan 20% bij de niet-woningen, worden expliciet meegenomen bij het opstellen van het toezichtsplan 2022-2023. Daarbij kan ook besloten worden om het aspect tijdigheid een zwaarder gewicht te geven in het bepalen van het algemeen oordeel over de uitvoering van de Wet WOZ.

Aanbeveling 2: Doorontwikkeling naar dashboard tijdigheid voor het toezicht

Het huidige script genereert automatisch kengetallen over de tijdigheid. We bevelen aan om het script uit te bouwen tot een dashboard waarin de voortgang van het verzenden van WOZ-beschikkingen en de voortgang van de bezwaarafhandeling op ieder moment, bijvoorbeeld voorafgaand aan een inspectie, inzichtelijk kan worden gemaakt voor een specifieke gemeente. Overwogen kan worden dit dashboard ook (openbaar) toegankelijk te maken voor gemeenten en uitvoeringsorganisaties in aanvulling op de tellingenrapportages die de LV WOZ nu biedt.

Aanbeveling 3: Herhaling onderzoek

Gezien het belang van tijdigheid, is het aan te bevelen om het onderzoek ook volgend jaar weer opnieuw uit te voeren. De resultaten geven daartoe voldoende aanleiding. Niet alleen is dan nieuwe data beschikbaar, ook kan worden gecontroleerd of de genomen maatregelen effect hebben gehad.

Bijlage 1 – Tellingen en normen

Onderzoeksopzet: hoe is geteld?

De gemiddelde doorlooptijd van een bezwaar is gemeten vanaf de registratie van indiening van het bezwaar tot de datum van registratie van de uitspraak. Openstaande bezwaren zijn meegeteld voor het aantal dagen, datum indiening tot 15 april 2022. Bij het bereken van de doorlooptijd is gemeten per bezwaarregel. Immers wanneer de eigenaar van een object een WOZ-bezwaar vier weken eerder indient dan de gebruiker van hetzelfde object en beide ontvangen op dezelfde dag een uitspraak, dan is sprake van verschillende doorlooptijden, terwijl het hetzelfde WOZ-object betreft.

Bij de voortgang van de bezwaarafhandeling op basis van maandelijks normen uit de WOZ-tijdlijn is gekeken naar het aantal objecten onder bezwaar. Dit geeft daar de meest zuivere vergelijking omdat één bezwaarschrift op meerdere objecten betrekking kan hebben. Ook wordt in de zelfevaluatie gevraagd naar 'het aantal objecten onder bezwaar' wat een vergelijking mogelijk maakt. Dit betekent dat een object waartegen twee belanghebbenden bezwaar hebben gemaakt, telt als één object onder bezwaar. Pas wanneer beide bezwaren zijn behandeld, wordt het object in dit onderzoek gezien als 'afgehandeld'.

Normen tijdigheid beschikken

De massale verzending van de WOZ-beschikkingen moet plaatsvinden binnen acht weken na 1 januari (artikel 24 lid 1 Wet WOZ). In overeenstemming met de normatiek voor de beschikbaarheid van gegevens in de LV WOZ moet op de volgende data ten minste voor de genoemde percentage objecten een waarde bij beschikking zijn vastgesteld:

Op 1 maart ten minste 95%;

Op 1 april ten minste 97%;

Op 1 mei ten minste 99%;

Op 1 juni 100% (voor maximaal 10 objecten of 0,1% van het totaal aantal objecten in de gemeente moet nog een waarde worden vastgesteld).

Normen tijdigheid bezwaarafhandeling - WOZ-tijdlijn

Op	is voor ten minste
1 juni	10%
1 juli	30%
1 aug	40%
1 sept	50%
1 oktober	70%
1 november	90%
1 december	95%
1 januari	100% (deze norm komt overeen met artikel 30 lid 9 Wet WOZ)

van de objecten onder bezwaar het bezwaar afgehandeld.

Normen bezwaarafhandeling - doorlooptijd per individueel bezwaar

Artikel 30 lid 9 Wet WOZ: "Op een bezwaarschrift dat niet is ingediend in de laatste zes weken van een kalenderjaar, doet de in artikel 1, tweede lid, bedoelde gemeenteambtenaar, in afwijking van artikel

7:10, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, uitspraak in het kalenderjaar waarin het bezwaarschrift is ontvangen”.

Hoge Raad 19 februari 2016, [ECLI:NL:HR:2016:252](#): “De redelijke termijn voor de behandeling van een bezwaar is zes maanden.”

De vertaalslag naar dit onderzoek:

- Bezwaren die voor 15 november zijn ingediend, moeten binnen het kalenderjaar zijn afgehandeld.
- Daarbij is ook de redelijke termijn van zes maanden betrokken. Dit is gemeten als 180 dagen na het indienen van het bezwaar.
- Voor bezwaren die na 15 november zijn ingediend, moeten ingevolge artikel 7:10 Awb binnen zes weken na het einde van de bezwaartermijn zijn afgehandeld. Dit is gemeten als 84 dagen na het indienen van het bezwaar.